

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра адміністративного, фінансового та інформаційного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Ярослав ЛАЗУР

«січень» 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Статус дисципліни
Мова навчання

перший (бакалаврський)
29 Міжнародні відносини
293 Міжнародне право
Міжнародне право
обов'язкова
українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Антикорупція та доброчесність» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 293 Міжнародне право освітньої програми Міжнародне право.

Розробники:

Карабін Т.О. – завідувач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права, доктор юридичних наук, професор.

Хохлова І.В. – доцент кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права, кандидат юридичних наук.

Дорофеева Л.М. – професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права, доктор юридичних наук, професор.

Савчин М.В. – професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права, доктор юридичних наук, професор.

Пацкан В.В. – доцент кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права, доктор юридичних наук, доцент.

Шелевер Н.В. – доцент кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права, кандидат юридичних наук, доцент.

Малеш П.В. – асистент кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права.

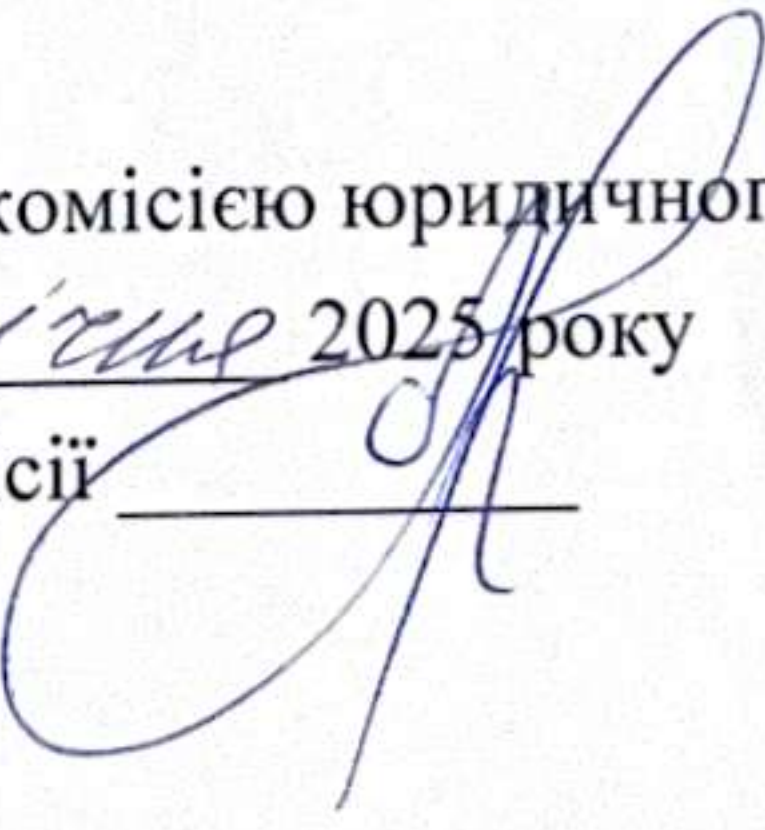
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Протокол № 6 від «20» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Тетяна КАРАБІН

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 4 від «30» січня 2025 року

Голова науково-методичної комісії Павло ЧЕРЕВКО

© Карабін Т.О., 2025, © Хохлова І.В., 2025, © Дорофеева Л.М., 2025
© Савчин М.В., 2025, © Пацкан В.В., 2025, © Шелевер Н.В., 2025,
© Малеш П.В., 2025

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90 Кількість модулів – 2 аудиторних – 44 самостійної роботи 46 здобувача вищої освіти – 2	2-й	1-й
	Семестр	
	3-4-й	1-й
	Лекції	
	24 год.	6 год.
	Практичні, семінарські	
	20 год.	6 год.
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота	
	46 год.	78 год.

2.МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Антикорупція та доброчесність» є сформуванню розуміння поняття доброчесності та доброчесних стратегій поведінки, принципів доброчесності, а також посприяти засвоєнню студентами практичних навичок, які допоможуть уникати корупції в повсякденному житті та діяти доброчесно в складних, неоднозначних життєвих ситуаціях.

Також формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань про феномен корупції як соціально-економічного явища, її політичні, економічні і правові аспекти, антикорупційну політику й антикорупційне законодавство України, оволодіння студентами практичними навичками щодо запобігання і протидії корупції та академічній недоброчесності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Антикорупція та доброчесність» — ознайомити студентів з історичними витоками, сутністю понять «корупція» й «доброчесність» та їх місцем в українському суспільстві; надати студентам цілісну систему знань про історію, сутність та складові корупції; сформуванню розуміння важливості громадянського суспільства в запобіганні та протидії корупції; сформуванню вміння знаходити та критично аналізувати інформацію; сформуванню розуміння важливості медіа в запобіганні та протидії корупції; сформуванню в студентів готовність долучатися до створення й забезпечення доброчесного освітнього середовища та навчити використовувати на практиці основні інструменти залучення молоді до розбудови доброчесного суспільства

Програма даної дисципліни розрахована на засвоєння студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Однією з основних цілей у межах цього предмету є залучення студентів до глибокої рефлексії над матеріалом. Курс не перевантажений теоретичним матеріалом для вивчення, натомість містить чимало вправ, які дозволяють студентам самостійно поміркувати над важливими питаннями та зробити власні висновки в процесі комунікації, розв'язання проблем, аналізу обговорення.

Питання корупції та доброчесності часто не є простими та однозначними, тому курс побудований так, щоб студенти могли побачити ці феномени в різноманітних сферах життя, на реальних прикладах, із різних точок зору.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Після вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти поглиблять наступні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 03 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна “Антикорупція та доброчесність” вивчається на другому році навчання першого (бакалаврського) освітнього рівня і не потребує наявності специфічних знань та навичок.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 03 Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.

ПРН 10 Вільно комунікувати з професійних питань державною та іноземною(ими) мовою(ами) усно та письмово, фахово використовувати

юридичну термінологію.

ПРН 14 Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземну(і) мову(и), зокрема, з фахової тематики міжнародного права.

ПРН 15 Використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації щодо міжнародних і національних правових процесів і явищ.

ПРН 19 Самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси.

Очікувані результати:

ПРН 03 Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі, зокрема, дотримуючись принципу нетерпимості до будь-яких проявів корупції.

ПРН 10 Вільно комунікувати з професійних питань державною мовою усно та письмово, фахово використовувати юридичну термінологію, в тому числі з питань корупції, корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, академічної доброчесності.

ПРН 14 Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземну(і) мову(и), зокрема, з фахової тематики, вміти аналізувати релевантну літературу пов'язану із рекомендаціями щодо запобігання та боротьби з корупцією та проявами недоброчесності.

ПРН 15 Використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації щодо міжнародних і національних правових процесів і явищ з урахуванням принципів недопустимості проявів академічної доброчесності, плагіату.

ПРН 19 Самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси дотримуючись вимог академічної доброчесності.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методи демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Лекційні заняття, виступи на семінарських заняттях та участь у дискусіях, підготовка самостійних робіт на задані завдання, підготовка есе, модульні контрольні роботи, залік.

Лекція – основний вид навчального заняття, яке призначене для засвоєння теоретичного матеріалу. Основна мета лекції – дати систематизовані основи наукових знань з навчальної дисципліни, сконцентрувати увагу на найбільш складних та необхідних питаннях. Лекції повинні носити, як правило, проблемний характер, стимулювати активну пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти, сприяти формуванню у них творчого мислення. Обсяг навчального матеріалу, який розглядається на лекції, залежить від виду навчальної дисципліни та рівня підготовки здобувачів вищої освіти. Кількість навчальних питань у лекції має бути такою, щоб забезпечити глибоке розкриття її основної мети і в той же час досить інтенсивну роботу здобувачів вищої освіти.

Практичне (семінарське) заняття – це форма навчального заняття, на якому здобувачами вищої освіти вивчаються попередньо визначені теми навчальної дисципліни шляхом відповідей на питання викладача. Така форма навчання спрямована на формування у здобувача вищої освіти практичних навичок застосування теоретичних знань та діючого законодавства при вирішенні практичних завдань. Викладачем оцінюються виступи здобувачів вищої освіти, їх участь у дискусії, знання та вміння відстоювати свою позицію.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу у позааудиторний час. Мета самостійної роботи – засвоїти в повному обсязі навчальну програму і сформувати самостійність як важливу професійну якість, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати

власну діяльність. Завдання самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни — засвоєння, закріплення та систематизація відповідних теоретичних знань, а також їх застосування при виконанні практичних завдань. Самостійна робота здобувачів вищої освіти забезпечує їх підготовку до поточних аудиторних занять.

До основних форм самостійної роботи здобувачів вищої освіти належать такі: опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, рекомендованих нормативних актів та літератури; вивчення та конспектування питань, передбачених для самостійного опрацювання; підготовка самостійних робіт на задані завдання; підготовка есе за тематикою лекційних занять; підготовка до семінарських занять; підготовка до різних форм поточного контролю; підготовка до модульної контрольної роботи.

Види навчання: відповідь на запитання, бліц-опитування, робота у команді, рольові ігри, моделювання ситуацій.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний, метод мозкового штурму, метод проблемного викладу, робота в малих групах.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання:

Форми поточного контролю: виступи на семінарських заняттях та участь у дискусіях, підготовка самостійних робіт на задані завдання, підготовка есе.

Форма модульного контролю: письмова контрольна роботи (в тому числі тестування).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T 1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ...– теми модуля.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
Т 7	Т 8	Т9	Т10	Т11	Т12	40	100
10	10	10	10	10	10		

Т9, Т10 ...– теми модуля.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль	
	Кількість	Максимальна кількість балів (середнє за два модулі)
Практичні (семінарські) заняття	12	60
Модульна контрольна робота	2	40
Разом	14	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Методика оцінювання. Матеріал кожного модуля, який здобувачі вищої освіти повинні засвоїти протягом двох семестру, виноситься на модульну контрольну роботу, що проводиться в кінці семестру згідно з графіком проведення модульних контрольних робіт.

Модульна контрольна робота виконується в письмовому вигляді. Сумарна максимальна кількість балів, що виставляється здобувачу вищої освіти за виконання всіх завдань однієї контрольної роботи складає 40 балів, за умови правильного виконання всіх завдань, що виносяться на модульну контрольну роботу.

Невиконання чи неяка на модульну контрольну роботу оцінюються в 0 балів незалежно від причини невиконання (неявки).

Сумарна оцінка (від 0 до 40 балів) виставляється у відомість модульного контролю.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

За результатами модульного контролю та роботи під час двох модулів визначається підсумкова модульна оцінка. Оцінка за залік визначається в залежності від рейтингового балу за семестр на основі поточної роботи та написання двох модульних контрольних робіт. До складання заліку допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова оцінка становить не менше 35 балів.

Здобувач вищої освіти, підсумкова модульна оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити під час чергування викладачів на кафедрі у

строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. У протилежному випадку, здобувач не допускається до заліку і у нього виникає академічна заборгованість.

Залік з навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов модульний контроль та його влаштовує підсумкова модульна оцінка.

Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, залік складають обов'язково.

Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання заліку оцінка не може бути менша за підсумкову модульну оцінку, яку він отримав за результатами навчання протягом двох семестрів.

Залік проводиться в усній формі. На залік виносяться питання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на заліку здійснюється за 100- бальною шкалою. Оцінка за залік вноситься у відомість обліку успішності.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка зараховано (A) виставляється, коли здобувач вищої освіти дає абсолютно правильні відповіді на питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. Здобувач вищої освіти застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка зараховано (B) виставляється здобувачеві вищої освіти, який повністю розкрив питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При

виконанні практичних завдань здобувач застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка зараховано (C) виставляється здобувачеві вищої освіти, який повністю розкрив питання, але мають місце окремі неточності.

Оцінка зараховано (D) виставляється, коли здобувач розкрив питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. Здобувач вищої освіти припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

Оцінка зараховано (E) виставляється, коли здобувач неповністю розкрив питання, відповідь містить суттєві помилки.

Оцінка не зараховано з можливістю повторного складання (FX) виставляється здобувачеві, який не розкрив питання Як правило такий здобувач виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F) виставляється здобувачеві, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити питання. Такий здобувач не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

За результатами контролю знань здобувачеві вищої освіти, дозволяється виставлення залікової оцінки – «зараховано», «не зараховано з можливістю повторного складання», та «не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни». Здобувач має право підвищити оцінку, складаючи залік наприкінці семестру.

6.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Лекція 1. Історико правові аспекти корупції.

Лекція 2. Наслідки корупції та правові інструменти боротьби з нею.

Лекція 3. Нормативне регулювання антикорупційної діяльності в Україні

Лекція 4. Міжнародноправові стандарти протидії корупції.

Лекція 5. Антикорупційні органи. Суб'єкти які здійснюють заходи щодо запобіганню і протидії корупції.

Лекція 6. Сучасний вимір доброчесності

МОДУЛЬ 2

Лекція 7. Доброчесність та громадська участь в заходах щодо запобіганню і протидії корупції

Лекція 8. Правові інструменти залучення медіа до боротьби з корупцією

Лекція 9. Конфлікт інтересів: поняття, види та шляхи запобіганню.

Лекція 10. Юридична відповідальність за корупційні та пов'язані з корупцією діяння.

Лекція 11. Заходи, спрямовані на запобіганню і протидію корупції

Лекція 12. Роль вищої освіти в розбудові доброчесності.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма у тому числі					усього	Заочна форма у тому числі				
		лекції	практ	лаб	інд	сам. роб.		лекції	практ	лаб	інд	сам. роб.
Змістовий модуль 1.												
Історико правові аспекти корупції	6	2				4	7		1			6
Наслідки корупції та правові інструменти боротьби з нею	8	2	2			4	7		1			6
Нормативне регулювання антикорупційної діяльності в Україні	8	2	2			4	9	1				8
Міжнародноправові стандарти протидії корупції.	6	2	2			2	9	1				8
Антикорупційні органи. Суб'єкти які здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції	8	2	2			4	7	1				6
Сучасний вимір доброчесності	8	2	2			4	7	1				6
Змістовий модуль 2												
Доброчесність та громадська участь в заходах щодо запобігання і протидії корупції.	7	2	1			4	7		1			6
Правові інструменти залучення медіа до боротьби з корупцією	7	2	1			4	7		1			6
Конфлікт інтересів: поняття, види та шляхи запобігання.	8	2	2			4	7		1			6
Юридична відповідальність за корупційні та пов'язані з корупцією діяння.	8	2	2			4	9	1				8
Заходи, спрямовані на запобігання і протидію корупції	4	2	2			4	7		1			6
Роль вищої освіти в розбудові доброчесності. Як студентство змінює освітнє середовище	8	2	2			4	7	1				6
Усього годин	90	24	20			46	90	6	6			78

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історико правові аспекти корупції	
2	Наслідки корупції та правові інструменти боротьби з нею	2
3	Нормативне регулювання антикорупційної діяльності в Україні	2
4	Міжнародноправові стандарти протидії корупції.	2
5	Антикорупційні органи. Суб'єкти які здійснюють заходи щодо запобіганню і протидії корупції	2
6	Сучасний вимір доброчесності	2
7	Доброчесність та громадська участь в заходах щодо запобіганню і протидії корупції.	1
8	Правові інструменти залучення медіа до боротьби з корупцією	1
9	Конфлікт інтересів: поняття, види та шляхи запобіганню.	2
10	Юридична відповідальність за корупційні та пов'язані з корупцією діяння.	2
11	Заходи, спрямовані на запобіганню і протидію корупції	2
12	Роль вищої освіти в розбудові доброчесності. Як студентство змінює освітнє середовище	2
	Разом	20

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
1	Історико правові аспекти корупції	4	6
2	Наслідки корупції та правові інструменти боротьби з нею	4	6
3	Нормативне регулювання антикорупційної діяльності в Україні	4	8
4	Міжнародноправові стандарти протидії корупції.	2	8
5	Антикорупційні органи. Суб'єкти які здійснюють заходи щодо запобіганню і протидії корупції	4	6
6	Сучасний вимір доброчесності	4	6
7	Доброчесність та громадська участь в заходах щодо запобіганню і протидії корупції.	4	6
8	Правові інструменти залучення медіа до боротьби з корупцією	4	6
9	Конфлікт інтересів: поняття, види та шляхи запобіганню.	4	6
10	Юридична відповідальність за корупційні та пов'язані з корупцією діяння.	4	8
11	Заходи, спрямовані на запобіганню і протидію корупції	4	6
12	Роль вищої освіти в розбудові доброчесності. Як студентство змінює освітнє середовище	4	6
	Усього	46	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Наукова бібліотека (м.Ужгород, вул. Університетська, 14 <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>).

Технічні засоби – персональні комп’ютери, мультимедійні презентації.

Програмне забезпечення – операційна система, пакет Microsoft Office.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: Система електронного навчання Moodle <https://moodle.uzhnu.edu.ua/>, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>, Google Meet, особиста електронна пошта.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Голос України*. 2014. №206.
2. Офіс доброчесності НАЗК. Стратегія формування нульової толерантності до корупції. 2021. URL: <https://nazk.gov.ua/wpcontent/uploads/2022/09/Strategiya-formuvannya-nulvoyi-tolerantnosti-1.pdf>.
3. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції». Станом на 1 липня 2018 року / За заг. ред. Журавльова Д.В. – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2018 – 512 с. ISBN 978-966-370-370-1 (серед роробників – Білаш О.В.).
4. Батиргарєєва В.С., Головкін Б.М., Новіков О.В. Запобігання корупції у приватному секторі: монографія / за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2020. 286 с.

Допоміжна література

1. Дорофєєва Л. М. Адміністративно-правове регулювання організації та діяльності митних органів в контексті євроінтеграційного вибору України: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, ДВНЗ Ужгородський національний університет.

Ужгород, 2019. 597 с. (розділ 4 Адміністративно-правові інструменти антикорупційної політики в митних органах, сторінки 204-258).

2. Drozd O., Nykytiuk Ya., Dorofeieva L., Andriiko O., Sabluk S. High Anti-Corruption Court of Ukraine: the peculiarities of establishment and the first results. *Amazonia Investiga*. Volume 9. Issue 29: P. 170-178. 2. DOI: <http://dx.doi.org/10.34069/AI/2020.29.05.20>

3. Висоцька Л., Кирилова Д. Case: академічна доброчесність. Навчальнометодичний посібник для педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету». Кривий Ріг: ВСП «КРФК НАУ», 2022. 60 с

4. Гришук М. Передумови виникнення та протидії корупції: історико-правові аспекти. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. №2(22). С.28-35.

5. Dorofeieva L. Anti-corruption in public service: problems of authorities. *Customs Scientific Journal*. 2022. No1. P. 6-14.

6. Пацкан В. В. Інституціональні основи антикорупційної політики як складової детінізації економіки. *Економіка та держава*. 2021. № 3. С. 4–13. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.3.4](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.3.4)

7. Пацкан В.В. Досвід антикорупційної політики в країнах ЄС: правовий аналіз та перспективи для України. *Інноваційна економіка*. 2024. 0(3). С. 12-17.

8. Лазур Я. В., Шевченко М. В. Сутність відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, та передумови запровадження заходів запобігання та протидії проявам цього явища. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2019. № 1. С. 124-132.

9. Савчин М.В. Moral integrity (моральна цілісність, доброчесність) суддів та публічних службовців як складова правової державності. *Закарпатські правові читання: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (11-31 квітня 2019 р., м. Ужгород) / за заг. ред. О. Я. Рогача, Я. В. Лазура, М. В. Савчина*. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2019. 247-256.

10. Шелевер Н.В. Справедливість – обов’язкова вимога судового рішення. *Право і суспільство*. 2021. №6. С. 22-27.
11. Шелевер Н.В. Принцип соціальної справедливості в конституційному праві. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2020. №3. С.33-38.
12. Карабін Т. О., Белов Д. М. Підвищення рівня доброчесності як завдання національно-патріотичного виховання військовослужбовців Збройних Сил України. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 6. С. 968-973.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Відкриті онлайн курси на освітній платформі PROMETEUS. URL: <https://prometheus.org.ua/>
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Конвенція Організації Об’єднаних Націй проти корупції. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16
5. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
6. Закон України «Про доступ до публічної інформації», 2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.
7. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України», 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
8. Відкрита навчальна платформа НАЗК. URL: [Home - Study.NAZK](https://nazk.gov.ua/)
9. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua>